

Розділ ПЕРШИЙ

К оли 10 червня 2023 року Маргарет Енн Ферров померла уві сні, я залилася єдиною живою Ферров.

Сонце сідало за пагорбом, а за ним відкривався краєвид на простори гірського хребта Блу-Ридж, море ніжно-фіолетових вершин. Лише жменька людей, які називали містечко Джаспер, штат Північна Кароліна, своєю домівкою, зібралася, щоб провести Маргарет в останню путь.

«Поховайте мене під звуки скрипки на заході сонця», — казала вона, бо знала, що помирала. Усі ми знали. Вона не хотіла ніяких жалобних промов, тож ми їх і не готували. Не так багато речей залишалися зрозумілими, особливо в останні роки, коли здоровий глузд бабусі майже покинув її, але поховання на цьому пагорбі при заході сонця під мелодію скрипки, яку б вітер розносив довкола, було однією з них.

Її надгробний камінь був виконаний з простого, грубо обтесаного білого мармуру і пасував до надгробків інших жінок з родини Ферров, похованих неподалік. Мілдред, Кетрін, Естер, Фей, а тепер ще й Маргарет. Одного дня й моє ім'я — Джун Ферров — викарбують на камені поруч із їхніми.

Мешканці містечка Джаспер уперше дізналися про мене як про «дитинча з Маркет-стріт», коли газета «Кронікл» розмістила це прізвисько на перших шпальтах, і воно навіки закарбувалося в їхній пам'яті. 2 жовтня

1989 року, незадовго до світанку, Кларенс Тейлор ішов відчиняти кафе й почув дитячий плач, який доносився з провулка. Уже за кілька годин усе містечко знало про маленьку дівчинку з родимою плямою під вушком і годинником-медальйоном, схованим під ковдрою.

Той медальйон був реліквією, яка передавалася в родині Ферров з покоління в покоління. Останньою його носила моя мати — Сюзанна. Сюзанна — єдине ім'я, якого не вистачало на цьому кладовищі, бо бабуса відмовилася зводити надгробок над порожньою могилою.

Коли знайшли той годинник-медальйон, не виникло сумнівів щодо того, чиє то було дитинча. На той момент минуло вже чотирнадцять місяців, відколи зникла моя мати, і, попри те що існувало чимало теорій щодо її зникнення, реальних відповідей геть не було. Якось вагітна Сюзанна просто пішла до лісу й більше не повернулася. Дехто вважав, що її спіткав трагічний кінець. Що вона стала жертвою якогось жахливого злочину. Інші ж гадали, що вона заблукала в густому лісі, і її так і не знайшли.

Найпростішим і найпоширенішим поясненням дивного зникнення моєї матері вважалося божевілля — те саме лихо, яке спіткало кожну жінку в моїй родині, скільки їх пам'ятали. Ми були прокляті — жінки Ферров.

Коли місто огорнула ніч, шериф постукав у двері будинку моєї бабусі, і на цьому історія завершилася. Моя мама зникла. Не повернулася. Зосталися лише ми вдвох — я і бабуса.

Двійко зябликів перетнули темне сяйво горизонту, відвертаючи мою увагу від надгробка, поки Малакай Роудс натягував смичок скрипки. Протяжні ноти розносили повітрям мелодію, що болісно краяла серце. Твідовий кашкет, у якому чоловік щоранку рибалив на річці, був низько опущений

на його обрамлені зморшками очі, але саме він, один із небагатьох у містечку, вважався справжнім другом бабусі, до того ж навіть потурбувався вдягти пристойний піджак.

У вікнах невеличкої білої дерев'яної церкви біля підніжжя пагорба досі горіло світло. Щонеділі, коли в церкві правилася служба, всі мешканці Джаспера заповнювали її лави. Ну, майже всі. Моя нога ніколи не переступала той поріг; бабусина теж. Це була одна з причин, чому молодий священник Томас Фальк удав, що не бачить нас, коли ми проходили через ворота кладовища. І це також була одна з причин, чому на тому пагорбі, крім мене та Малакая, стояло лише чотири душі.

Іда Пікні, наша сусідка, витирала куточок ока серветкою, затиснутою в кулаку. Поруч із нею була її донька Мелоді. Мейсон Колдвелл, на добру голову вищий за неї, стояв неподалік. Йому не пощастило стати єдиним хлопцем у початковій школі, таким дурним, щоб сидіти поруч зі мною за обідом і зрештою вирости єдиним дурнем, який стрибав зі мною з річкового мосту влітку або прогулював уроки у старших класах. Четвертою була Берді Форестер, бабусина давня подруга, яка, мабуть, уже давно стала частиною нашої родини.

Її рука знайшла й стиснула мою, і лише тоді я збагнула, якими холодними були мої пальці. Моргнула, відірвавши погляд від вузького шпиля церкви, і подивилася через плече. Берді стояла в мене за спиною, мереживний виріз її чорної сукні розвівався вздовж вигину ключиць. Вона по-старомодному зібрала свої сріблясті кучері на голові, завдяки чому мала вигляд, як на фотографіях, де вони з бабусею ще були молодими. Десятки таких фото лежали в підвалі. На одному вони попідруки стояли перед

магазином газованих напоїв. На іншому сиділи, наче кури, поверх тюків сіна на фермі. Ще на одному зайшли по коліна в річку, маючи на собі лише білизну.

— Зрештою дісталася святої землі, — прошепотіла Берді.

Усмішка торкнулася кутика моїх уст, а очі знову пробігли по п'яти білих надгробках, які належали жінкам з родини Ферров. Колись цього куточка кладовища не існувало. Коли бабуся була ще маленькою, жінок Ферров ховали за огорожею, бо ті були не хрещеними. Та згодом, щойно зросла потреба в нових місцях для поховань, огорожі кладовища перенесли, і їхні могили опинилися в його межах. Бабуся завжди ставилася до цього з гумором і казала, що таки дістанеться святої землі.

Декілька речей робило це містечко таким, як воно було. Аромат жимолості, що цвів уздовж чорних асфальтових доріг, річка Аделайн, що розтинала землю, наче ножем, зацікавлені погляди, якими нас із бабусею обдаровували на вулиці, і чутки, які витали в повітрі, попри те, скільки часу минуло. Їхні історії не могли зрівнятися з тими, що розповідала бабуся, вкладаючи мене, маленьку дівчинку, спати. Мешканці містечка Джаспер навіть не здогадувалися, якими дивними й інакшими ми були.

Вітер посилювався, і шкіра від зап'ястя до ліктя вкрилася сиротами, а глибоко у свідомості закралося відчуття, ніби за мною хтось стежив. Я важко ковтнула, перш ніж кутиком ока простежила за рухом вниз пагорба. Чітка темна тінь виднілася у квадратику золотавого світла на галявині біля церкви.

Я підвела погляд і побачила у вікні силует чоловіка, який повернувся плечима в бік кладовища. Навіть стоячи на такій відстані від нього, я відчувала, що його очі дивилися прямо на мене. От тільки паркувальне місце, де ще

годину тому стояв автомобіль священника, тепер пустувало. Як і церква.

«Це все не насправді, — казала я сама собі. — Там нічого немає».

Моргнула, і він зник.

Ноти скрипки сповільнилися, витягуючись на вітрові, тим часом удалині зник останній проблеск світла. Деревата погойдувалися під літнім вечірнім вітерцем, від якого моя шкіра стала липкою на дотик, а вже за мить не було чути нічого, крім кроків людей по вологій траві, які пробиралися між надгробків назад до дороги.

Я дивилася на темну розсипану землю на могилі. Бабуся навчила мене працювати на фермі, плести віночки з квітів, пекти печиво за рецептом прабабусі. Вона навчила мене не звертати уваги на молитви, що їх шепотіли жінки, входячи та виходячи з квіткової крамниці. Впізнавати наближення іншої пори року за станом дерев, передбачати погоду за виглядом місяця. Я не дозволяла собі думати, що потребуватимуть їй найбільше для того, що відбуватиметься далі. Однак їй уже не буде поруч.

Ми з Берді дочекалися, поки згаснуть вогні останніх фар, а тоді рушили мостом через річку до єдиного кварталу, центру Джаспера. Мій погляд ще раз метнувся до церкви. У вікні нікого не було, як я і очікувала. Але те нудотне відчуття й досі кружляло в мене в животі.

Я розстебнула верх чорної бавовняної сукні, давши прохолодному нічному повітрю торкнутися моєї шкіри, а потім зняла пару чорних туфель на підборах із ремінцем на п'яті, які, мабуть, лежали в шафі бабусі з 1970 року. Те саме, схоже, можна сказати й про сережки з перлинами, що їх я вранці видобула зі скриньки з її прикрасами.